

var rettet. Det vilde være Uret, om vi ikke nu gave blæse Mænd Leilighed til nu at tage Sagen under en fornyet Overveelse, hvorved de muligen kunde komme til at indsee, at de Forhaabninger, hvorfra de vare gaade ud med Hensyn til Godsæiernes Forstandighed, vare blevne skuffede. Det var kun dette Par Bemærkninger, jeg vilde tillade mig at gjøre; men endnu engang maa jeg fraraade, at man gaaer ind paa at lade Lovforslaget falde her i Salen.

Barfod: Under sidste Rigsdag stemte jeg for den motiverede Dagsorden, men gjorde det med den udtrykkelige Erklæring, at jeg kun gjorde det, fordi efter min Overbeviisning et magert Forlig altid var bedre end en fed Proces; jeg gjorde det, uagtet jeg var overbeviist om, at, saaledes som den motiverede Dagsorden var, vilde Bondestanden ikke derved komme til sin fuldstændige Ret. Den Overbeviisning, jeg dengang udtalte, har jeg endnu i dette Dieblif. Jeg skal her ikke yderligere udvikle eller begrunde denne Overbeviisning, jeg skal saa meget mindre gjøre det, som jeg har Haab om, om ikke al for lang Tid at kunne give ret interessante Bidrag til den Erkjendelse, at, hvad der idag er min Overbeviisning og var det isfor, det er en gammel Overbeviisning, en gammel Overbeviisning, der har havt det Held blandt dem, som bekjendte sig til den, at tælle nogle af de bedste og største af Danmarks Godsæiere. Smidlertid kan jeg ikke nægte, at jeg, hvis jeg ikke har misforstaaet den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), deler endeel af hans Betænkelse med Hensyn til det nærværende Lovforslag. Jeg vilde maaskee helst have seet, at det ikke var fremkommet i nærværende Rigsdagsmøde; men, da det er fremkommet, saa siger jeg, ligesom den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), at jeg ikke kan Andet end gaae med dette Lovforslag, fuldt overbeviist om, at det er billigt og retfærdigt og velbegrundet. Jeg er overbeviist om, at ved at gennemføre den forestaaende Landbolov, saaledes som det er tænkt under de sidste Rigsdage, vil man, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) udtrykte sig, komme til i

1857 at udføre, hvad man i 1769 havde tænkt sig, og, uagtet jeg er ganske overbeviist om, at den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) under en anden Sag, da han fortolkede forskjellige Dele af Frdn. af 13de Mai 1769, imod sin Villie maaskee mere bidrog til at fremkalde en Misforstaaen end en Retforstaaen af denne Forordning, saa troer jeg dog, at den har en saadan Betydning og er af en saadan Vigtighed, at man vel kunde være opfordret til nu at bringe ind i Livet, hvad den tildeels havde givet Livet, og jeg er tillige med den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) overbeviist om, at, ved at udføre og gennemføre dette Lovforslag, slutte vi os ikke alene til de Anskuelser, der, som han udtrykte sig, levede hos vore Fædre og hos deres Fædre, altsaa 1769, men jeg tør paastaae, at han istedetfor 1769 gjerne kunde sige 1669; thi den Anskuelse, som har udtalt sig i Forordningen af 1769, er en Anskuelse, der er langt ældre. Men, ihvor gammel den end er, saa er den dog ikke bleven for gammel til, at man ikke vel skulde kunne føle sig opfordret til baade at støtte, udføre og gennemføre den i fuldkommen Overeensstemmelse med, hvad jeg troer jeg tør paastaae, vore Landbosforhold, disses Udvikling og Historie ikke alene i det sidste, men i mere end et Par Hundrede Aar fræve.

Kirke- og Underviisningsministeren: Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen) yttrede, at han havde ventet, at der fra Regeringens Side var blevet givet en Anthydning, som kunde vise, hvilken Vej Thinget havde at gaae i denne Sag; han meente, at det kunde have været tilstrækkeligt, om en saadan Anthydning kun var kommen som en halvqvædet Bise, og han var endog tilbøielig til tildeels at høre en saadan i det, der fra min Collega Indenrigsministerens Side er blevet udtalt. Jeg maa tilstaae, at jeg ikke godt kan tænke mig, at der hos Thinget skulde være nogen Forventning om i denne Sag at modtage nogen egentlig Beilebning fra Ministeriet med Hensyn til den Fremgangsmaade, der fra dets Side maatte være at følge. Da jeg tillige troer, at den